

VERZETSMENSEN UIT ONZE DORPEN

Wethouder Jac.Laan spreekt de genodigden toe. 3e van links: Burgemeester H.M.Honijk, naast hem staat pastoor Boonekamp, rechts: (met handen op de rug) een vliegerofficier van RAF.

“NIEMAND PRAATTE EROVER. NIEMAND WAS TE VERTROUWEN”

Uit het verslag van Toos Sijm, oudste dochter van Jan Sijm

In het jaar 1940 heeft mijn vader zich aan gesloten bij 'n verzetsgroep. Hij werd daar wapencommandant, Paul genoemd. Er werden vanuit Engeland wapens aan parachute's 's nachts op weilanden gedropt en Vader haalde ze dan weg, om op te bergen. De parachute's mochten van Pastoor, op de kerkzolder. Heel gevaarlijk voor iedereen. Ook heeft hij veel onderduikers ondergebracht. Joden, en jongens die naar Duitsland moesten. Daar merkte ik de eerste anderhalf jaar weinig van. Ik was toen 9 tot 11 jaar. Niemand praatte erover. Niemand was te vertrouwen.

In de loop der jaren herinner ik me deze gebeurtenissen. Er werd wel eens iets besproken, waar ik flarden van opstak, dan zei Vader, Toos, als je dit gehoord heb, mag je er absoluut niet over praten. Dat werd dan ook niet gedaan. Ik kon heel goed mijn mond houden. Dat merkte Vader ook, en kon hij in mijn bijzijn ook wat aan Moeder kwijt. De Duitse soldaten liepen gewoon over de weg. 's Avonds was het verplicht, om alle ramen te verduisteren met zwart papier, dan moest er iemand op de fiets in de kamer, zitten trappen, om wat licht te hebben. Die avond zat ik erop, toen er gebeld werd. Vader ging opendoen, er kwam 'n jonge man binnen en er volgde een gesprek, het was iemand uit het verzet. Ik zie hem nog voor me. Even erna vertrok hij. De volgende morgen, zei Vader, die man van gister, is aan de Provinciale weg doodgeschoten. Daar waren we stil van, dat zoiets kon gebeuren. Er lagen meteen bloemen op die plaats, en vele jaren heeft 'n mevrouw aan de overkant, de bloemen verzorgd, later ging het over naar de volgende bewoner. En zo ging het door, nu heb ik het al jaren niet meer gezien.

Monument voor Nico Broers

In het begin van de oorlog, werd er via het gemeentehuis, 'n mededeling gedaan, ieder die een radio heeft, moet hem inleveren. Waarom? Op 'n bepaalde tijd kwam koningin Wilhelmina voor de radio, om het Nederlandse volk toe te spreken en iedereen luisterde. Dat mocht dus niet meer. Ik denk, dat er niet veel ingeleverd zijn, de meesten zijn verstopt, en er werd veel geluisterd naar "Radio Oranje".

Moeder was in de oorlog heel ziek. Ze zorgde zo goed voor het gezin, dat ze zelf te kort kwam. Ze had losse nieren gekregen en moest van de dokter in bed blijven. Veel melk drinken en 7 eieren per dag eten. Er waren veel meelevende mensen, dus mochten wij iedere dag 'n kan melk en eieren halen. En zo kreeg ze alles naar binnen: 's morgens gekookt, dan geklopt in de koffie, etenstijd gebakken, 's middags in melk of koffie, bij het brood gekookt en voor het slapen, ei met brandewijn en zo is ze beter geworden.

In de oorlog was alles op de bon. Er werd 'n bepaalde hoeveelheid bonnen via de gemeente per persoon uitgereikt, broodbonnen, vleesbonnen, voor aardappelen weer andere, enz.

Wie geen bonnen had, kon niets kopen, dus de onderduikers kregen niets, maar moesten wel eten. Daar zorgde het verzet voor, die pleegden 'n inbraak bij de gemeente en roofden veel bonkaarten, die zij dan weer uitdeelden aan mensen met onderduikers. Ook kreeg het verzet 'n tip van de boeren, als de Duitsers vlees vorderden, de dag dat het gehaald zou worden, was het verzet geweest en had alles gestolen. Ze werden natuurlijk kwaad, maar er was niets meer aan te doen en zo gebeurde het bij meerdere boeren. De jacht op verzetsmensen werd heviger.

Foto identiteitskaart paard van fam. Vis

Vader was koster van de kerk, dus ook grafdelver. Dat deed hij voor alle overledenen, dus ook in de oorlog, als er iemand gefusilleerd was. Nu gebeurde dat ook door het verzet en dan moest Vader hen begraven. Zo gebeurde het dat hij 's avonds laat in donker, met 'n kar achter zijn fiets over de Torenweg reed met 'n dode soldaat er op. Er kwam een tegenligger op de fiets, hij passeerde hem, en die riep: "Jan, je strooi je leers". De man fietste door en Vader stapte af, om de laars weer onder het zeil te doen. Wat 'n geluk dat het 'n bekende was en geen Duitser.

